

Tanítási tervezet

1. Alapadatok

Az óra időpontja: 2022.12.14.

Iskola, osztály: gimnázium, 10.C

Iskola neve és címe: Lónyay utcai Református Gimnázium és Kollégium, Budapest, Kinizsi u. 1-7. 1092

Tanít: Ligeti Zsófia

Témakör megnevezése: Magyarország a 21.században

Tanítási egység (téma) címe: Magyarország régiói

Az óra (jellemző) típusa: képességfejlesztő/gyakorló óra

2. Tantervi követelmények

2.1. A tanítási óra oktatási céljai: új ismeretek elsajátítása, új információk értelmezése különféle források segítségével, ismeretek rendszerezése és rögzítése

2.2. A tanítási óra képzési, fejlesztési céljai: ismeretszerzés, összefüggések, ok-okozati tényezők felismerése, lényegkiemelés, különböző források elemzése (térképek, ábrák, képek) kommunikációs és szociális kompetencia fejlesztése: saját gondolatok megfogalmazása, csoportmunka gyakorlása, tájékozódás térben (a régiók térben történő elhelyezése)

2.3. A tanítási óra nevelési céljai: motiválás (érdeklődés felkeltése csoportfeladattal), fokozatosság elve (meglévő ismeretek felidézése és újak hozzákapcsolása), szemléletesség (a valóság ábrázolása különféle forrásokkal), a tények/jelenségek sokoldalú elemzése

2.4. Oktatási követelmények

a. Fogalmak:

- új: Nyugat-Dunántúl régió, Közép-Dunántúl régió, Dél-Dunántúl régió, Észak-Magyarország, Észak-Alföld régió, Dél-Alföld régió
- megerősítendő: Közép-Magyarország régió, régióközpont, tervezési-statisztikai egység, foglalkoztatottság, infrastruktúra, GDP

b. Folyamatok:

- új: ipari termelés alakulása, gazdasági és foglalkoztatási szerkezet alakulása régióként
- megerősítendő: népesedési folyamatok

c. Összefüggések:

- új: természeti adottságok és a régió fejlettségi szintjének összefüggései
- megerősítendő: régióközpontok gazdasági súlyának hatásai a környező településekre, településhálózat és a külföldi beruházások telephelyeinek összefüggései

d. Megfigyelések, vizsgálatok, kísérletek: megfigyelés – egymás munkáinak (termékumainak) szemügyre vétele és összehasonlítása

e. Fejlesztendő készségek, kompetenciák (mit, mivel?):

- beszédkészség/önálló mondatalkotás fejlesztése - kiselőadás segítségével
- ok-okozati gondolkodás fejlesztése - bemutató magyarázat segítségével
- logikai gondolkodás fejlesztése - kiselőadás strukturálásának segítségével
- kommunikációs kompetencia fejlesztése - kiselőadás/csoportmegbeszélés segítségével
- szociális kompetencia fejlesztése - csoportfeladat segítségével
- tanulási kompetencia fejlesztése - összefüggések és jelenségek kreatív szemléltetése
- esztétikai kompetencia fejlesztése - kreatív produktum (montázs) létrehozása és

- szemléltetése
- természettudományos kompetencia – adatok tényszerű, rendszerezett bemutatása

Főbb tanulói tevékenységek: kiselőadás, jegyzetelés, feladatmegoldás

3. Szemléltető és munkaeszközök

Feladatlap (keresztrejtvény), A3-as montázs (diákok által készített)

4. Felhasznált irodalom

- Földrajz tankönyv 9-10. évfolyam II. kötet. Budapest, Oktatási Hivatal. 2021. 60-65 o.
- Mozaik Földrajz 10. Szeged, Mozaik Kiadó. 2016. 199-220.o.

5. Mellékletek jegyzéke

- Feladatlap (keresztrejtvény)
- A3-as tabló minta (Közép-Magyarország régió)
- Feladatléírás (csoportmunka)
- Értékelő szempontsok

Az óra részletes felépítése

Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Didaktikai módszer	Munkaforma	Eszköz
0-7 perc	A tanár kiosztja a keresztrejtvényt és ismerteti a feladatot. A tanulók az előző órákon szerzett ismereteik segítségével megoldják a keresztrejtvényt. A tanár felügyeli a munkát és ellenőrzi a megoldásokat. A tanulók javítják megoldásaikat.	Ismétlés Ismeretek gyakorlása	Megbeszélés	Önálló munka	Feladatlap (Keresztrejtvény)

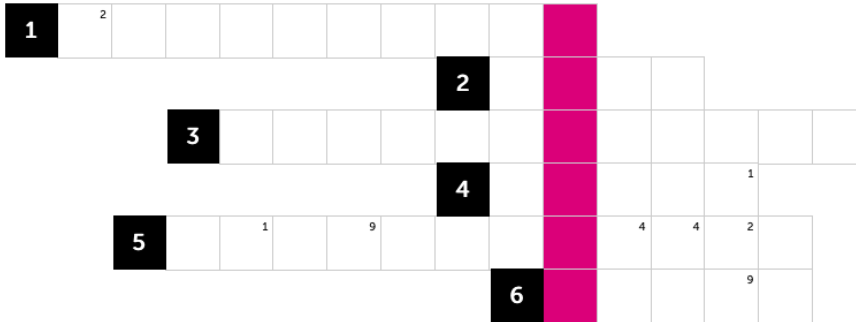
7-40 perc	A tanár felszólítja a tanulókat a bemutatók előkészítésére. A tanulók az előző órán megbeszéltek szerint csoportokba rendeződnek és előkészítik a már kész produkumaikat. Felszólításra előadják a bemutatandó régiót az elkészített produktum segítségével. A tanár irányító kérdésekkel és felszólításokkal vezeti a kiselőadások menetét. A többi csoport figyelemmel kíséri a bemutatót és a füzetébe jegyzetel. A tanár felszólítja a csoportokat, hogy a tartalom/kidolgozottság/előadás szempontok szerint értékeljék a társaik bemutatóit. A bemutatandó régiók: • Nyugat-Magyarország régió (gazdaság, településhálózat, népesedési adatok, nevezetességek) • Közép-Dunántúl régió (gazdaság, településhálózat, népesedési adatok, nevezetességek) • Dél-Dunántúl régió (gazdaság, településhálózat, népesedési adatok, nevezetességek) • Észak-Magyarország régió (gazdaság, településhálózat, népesedési adatok, nevezetességek) • Észak-Alföld régió (gazdaság, településhálózat, népesedési adatok, nevezetességek) • Dél-Alföld régió (gazdaság, településhálózat, népesedési adatok, nevezetességek)	Szövegelemzés Ábra-és képelemzés Lényegkiemelés Kiselőadás gyakorlása Összefüggések keresése Csoportmunka gyakorlása	Megbeszélés, szemléltetés, magyarázat, kiselőadás	Csoportmunka	Produktumok (A3-as montázs csoportonként), Füzet
-----------	---	--	--	---------------------	---

40-45 perc	A tanár felszólítja a csoportokat, hogy ismertessék a bemutatókról alkotott értékelésüket és emeljék ki a szerintük legjobban teljesítő csoport munkáját. (Legjobb lehet: tartalom/kidolgozottság/előadás szempontjából.) A tanár ezt követően összegző értékeléssel zárja a csoportok munkáját. A tanulók figyelmesen hallgatják az értékelést és következtetéseket vonnak le. Értékelési szempontok: • régió bemutatása • városok bemutatása • kidolgozás • előadás Beadják a produktumaikat. (A bemutatók alapján szerzett ismereteik ellenőrzése a következő óra ismétlő részében történik meg.)	Összegző értékelés	Megbeszélés, értékelés	Önálló munka	Produktumok (A3-as montázs csoportonként)
------------	---	--------------------	------------------------	--------------	---

Mellékletek

1. Keresztrejtvény

- cél: előző órák ismeretének ismétlése és gyakorlása, óra témájának felvezetése
- megoldás: régiók
- feladat:

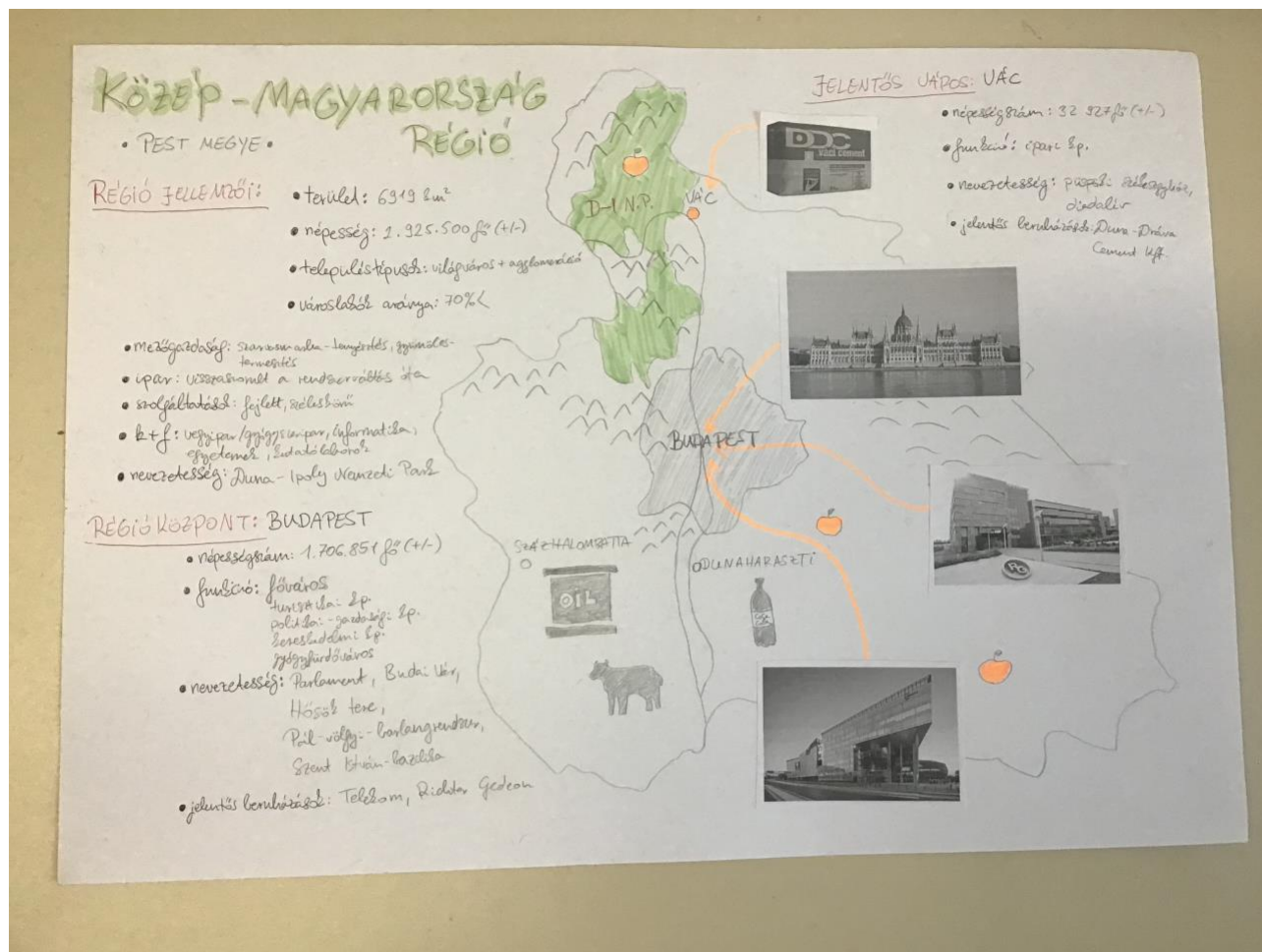
KÉRDÉSEK

- 1 Az állam által kibocsájtott értékpapír.
- 2 Értékmérő eszköz.
- 3 Adott időszakra készített pénzügyi tervezet.
- 4 Banktól igényelhető pénzügyi segítség.
- 5 Akkor kerül egy állam ebbe a helyzetbe, ha fizetéseképtelenné válik.
- 6 A hitel ára.

2. Produktum

- formátum: A3-as lap, színes, nyomtatott képekkel és rajzokkal illusztrált, vázlatos szöveg
- feladat: előző órán kidolgozott produktum bemutatása és az összegyűjtött ismeretek előadása
- cél: szemléltetés, adatok rendszerezése, információk és összefüggések kreatív megjelenítése

Kép:

4. Feladatléírás

Feladat: Mutassátok be Magyarországot régióját A3-as lapon! Készítsetek egy térképszerű vázlatrajzot a régióról és jelöljétek be rajta legalább 3 gazdasági/társadalmi/kulturális szempontból jelentős várost és a régió központját!

A: Régió bemutatása: általános adatok (terület/elhelyezkedés/domborzat, népesség, településtípusok, városi népesség aránya), gazdasági fejlettség (jellemzők: mezőgazdaság, ipar, szolgáltatások, k+f), nevezetességek (természetvédelmi/kulturális)!

B: Városok bemutatása: Mutassátok be vázlatpontoszerűen a régióközpontot és az egyik általatok választott és kijelölt várost az alábbi szempontok szerint: népességszám, funkció/jelentőség, nevezetességek/márkák!

C: Kidolgozás: A rajz mellé ragasszatok fotókat a választott városok nevezetességeiről vagy hozzájuk köthető márkákról! A szöveg a rajz mellé kerüljön! Adjatok címet a munkának! Írjátok fel a neveiteket lap hátoldalára!

D: Előadás: Foglaljátok össze 5 percben az összegyűjtött információkat és felváltva mutassátok be az általatok készített munkát és a kijelölt régiót!

Pontozás:

Feladat	Részegységek	Vázlatpontok	Pont
Régió bemutatása	általános adatok	terület, népesség, településtípusok, városi népesség aránya	4 p
	gazdasági fejlettség jellemzői	mezőgazdaság, ipar, szolgáltatások, k+f	4 p
	nevezetességek	természetvédelmi/kulturális	1 p
Városok bemutatása	régióközpont	népességszám, funkció, nevezetesség	3 p
	választott város	népességszám, funkció, nevezetesség	3 p
Kidolgozás	rajz és fotók	részletesség, színek, összefüggések	3 p
	szöveg	információtartalom, vázlatosság, cím	3 p
Előadás	előadásmód	tartalom, részvétel, időkeret	3 p
Összesen			24 p

5. Értékelő szempontsor

Értékelő szempontsor

Feladat	Részegységek	Vázlatpontok	Pont
Régió bemutatása	általános adatok	terület, népesség, településtípusok, városi népesség aránya	4 p
	gazdasági fejlettség jellemzői	mezőgazdaság, ipar, szolgáltatások, k+f	4 p
	nevezetességek	természetvédelmi/ kulturális	1 p
Városok bemutatása	régióközpont	népességszám, funkció, nevezetesség	3 p
	választott város	népességszám, funkció, nevezetesség	3 p
Kidolgozás	rajz és fotók	részletesség, színek, összefüggések	3 p
	szöveg	információtartalom, vázlatosság, cím	3 p
Előadás	előadásmód	tartalom, részvétel, időkeret	3 p
Összesen			24 p

Nyugat-Dunántúl csoport	Közép-Dunántúl csoport	Dél-Dunántúl csoport	Észak-Magyarország csoport	Észak-Alföld csoport	Dél-Alföld csoport	Pontozás
						4 p
						4 p
						1 p
						3 p
						3 p
						3 p
						3 p
						3 p
Összesen						24 p